

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Konkluzje Rady w sprawie walki z bezkarnością w odniesieniu do zbrodni popełnionych w związku
z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie**

(2022/C 474/08)

I. Wprowadzenie

Niezwłocznie po tym, jak doszło do zbrojnej napaści – 24 lutego 2022 r. – Rada Europejska z całą mocą potępiła niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie stanowiącą rażące naruszenie prawa międzynarodowego i zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz powodującą – na masową skalę – ofiary śmiertelne i obrażenia wśród ludności cywilnej.

1 i 2 marca 2022 r. 39 państw-stron Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego („statutu rzymskiego”), w tym wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, skierowało sprawę do Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK), zwracając się do prokuratora MTK o zbadanie sytuacji w Ukrainie. 2 marca 2022 r. prokurator MTK ogłosił, że wszczął dochodzenie w sprawie sytuacji w Ukrainie na podstawie wniosków otrzymanych od państw-stron. Następnie cztery inne państwa-strony zgłosiły sytuację na Ukrainie do MTK, tym samym łącznie uczyniły to 43 państwa-strony

W konkluzjach z 24 i 25 marca 2022 r. Rada Europejska stwierdziła, co następuje: „Rosja kieruje swoje ataki przeciwko ludności cywilnej i obiektom cywilnym, takim jak szpitale, placówki medyczne, szkoły i schrony. Te zbrodnie wojenne muszą się natychmiast zakończyć. Osoby za nie odpowiedzialne i im współwinne zostaną pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z prawem międzynarodowym”.

W konkluzjach z 30 i 31 maja 2022 r. Rada Europejska wezwała Rosję do natychmiastowego zaprzestania masowych ataków na ludność cywilną i cywilną infrastrukturę. Wskazała, że „akty okrucieństwa, których dopuszczają się siły rosyjskie, oraz cierpienie i zniszczenia, które powodują, są niewyobrażalne”. Wyraziła przy tym uznanie dla wszystkich, którzy pomagają w gromadzeniu dowodów i prowadzeniu dochodzeń w sprawie zbrodni wojennych i pozostałych najpoważniejszych zbrodni, i poparła intensywne prace prowadzone w tym względzie przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Z aprobatą przyjęła również pracę wykonywaną przez Prokuraturę Generalną Ukrainy, przy wsparciu finansowym i wsparciu w zakresie budowania zdolności udzielanym przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie. Z zadowoleniem przyjęła utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego koordynowanego przez Eurojust, którego rola została wzmocniona, oraz wsparcie operacyjne zapewniane na bieżąco przez Europol.

W konkluzjach z 23 i 24 czerwca 2022 r. Rada Europejska podkreśliła, że „Rosja, Białoruś i wszyscy odpowiedzialni za zbrodnie wojenne i inne najpoważniejsze zbrodnie zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za swoje działania, zgodnie z prawem międzynarodowym”.

W konkluzjach z 20 i 21 października 2022 r. Rada Europejska stwierdziła, co następuje: „Zbrodnie wojenne przeciwko ludności ukraińskiej, co do których jest coraz więcej dowodów, oraz ciągłe niszczenie infrastruktury cywilnej stanowią jaskrawe pogwałcenie prawa międzynarodowego. Unia Europejska powtarza, że jest zdecydowana doprowadzić do rozliczenia Rosji oraz wszystkich sprawców i współsprawców; potwierdza też swoje zdecydowane poparcie dla dochodzeń prowadzonych przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Rada Europejska dostrzega starania Ukrainy o zagwarantowanie rozliczalności, m.in. za zbrodnię agresji przeciwko Ukrainie. Zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji o zbadanie możliwości zapewnienia pełnej rozliczalności”.

Ponadto w konkluzjach z 20–21 października 2022 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji o przedstawienie opcji działania zgodnych z prawem unijnym i międzynarodowym, pozwalających wykorzystać zamrożone aktywa na wsparcie odbudowy Ukrainy. Rada Europejska przywołała w tym kontekście swoje konkluzje z 30 i 31 maja 2022 r. Odbudowa Ukrainy przyniosłaby korzyści także ofiarom zbrodni popełnionych w tym kraju.

Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego przypomina o tym, że najpoważniejsze zbrodnie, którymi zajmuje się międzynarodowa wspólnota jako całość, nie mogą pozostać bezkarne i że należy zapewnić ich skuteczne ściganie przez podejmowanie odpowiednich środków na poziomie krajowym oraz wzmocnienie współpracy międzynarodowej.

Zgodnie z prawem międzynarodowym ⁽¹⁾ główna odpowiedzialność za prowadzenie dochodzeń i ściganie osób odpowiedzialnych za najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej, o których mowa w art. 5 statutu rzymskiego, spoczywa na państwach.

W decyzji Rady 2011/168/WPZiB ⁽²⁾ przypomniano, że poważne zbrodnie podlegające jurysdykcji Międzynarodowego Trybunału Karnego stanowią przedmiot troski całej społeczności międzynarodowej, w tym w szczególności Unii i jej państw członkowskich, oraz potwierdzono determinację, by położyć kres bezkarności sprawców tych zbrodni, podejmując inicjatywy lub środki służące zapewnieniu realizowania zasady komplementarności na szczeblu krajowym i wzmocniając współpracę międzynarodową, by zapewnić skuteczne ściganie i osądzenie tych osób.

Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny w trybie pilnym podjąć wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w odniesieniu do osób popełniających najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej w Ukrainie prowadzone były dochodzenia i by osoby te były ścigane i pociągane do odpowiedzialności przed sądem.

Rada dała już wyraz zadowoleniu z decyzji prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego o wszczęciu dochodzenia. Także właściwe organy różnych państw członkowskich rozpoczęły już dochodzenia w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, które według doniesień, popełniono w Ukrainie.

Aby zapewnić skuteczne prowadzenie dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ściganie, konieczna jest wzmocniona współpraca i koordynacja między wszystkimi właściwymi organami na szczeblu międzynarodowym i krajowym, w szczególności w celu gromadzenia, przechowywania i zabezpieczania dowodów, które mogą być następnie wykorzystywane w sądzie.

Eurojust i Europol są kluczowymi podmiotami w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Obie agencje dysponują wiedzą fachową i doświadczeniem w zakresie wspierania dochodzeń i ścigania w odniesieniu do przestępstw transgranicznych, w tym najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i powiązanych przestępstw, i są gotowe, w ramach swoich odpowiednich mandatów, przyczynić się do skutecznej wymiany zgromadzonych dowodów. Eurojust i Europol koordynują swoje role i działania we wspieraniu dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.

30 maja 2022 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/838 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1727 w odniesieniu do zabezpieczania, analizy i przechowywania w Eurojuście dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz powiązanych przestępstw ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Zob. Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 r.; cztery konwencje genewskie z 1949 r. i trzy protokoły dodatkowe; Konwencja haska z 1954 r. i jej drugi protokół dodatkowy; Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu i karaniu zbrodni apartheidu z 1976 r.; Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z 1984 r.; Międzynarodowa konwencja o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem z 2006 r.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2011/168/WPZiB z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uchylająca wspólne stanowisko 2003/444/WPZiB (Dz.U. L 76 z 22.3.2011, s. 56).

⁽³⁾ Dz.U. L 148 z 31.5.2022, s. 1.

25 marca 2022 r. utworzono, z pomocą Eurojustu, wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy, który ma koordynować dochodzenia w sprawie wszystkich zbrodni popełnionych przez Rosję podczas wojny z Ukrainą. Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy ma na celu zacieśnienie współpracy sądowej między właściwymi organami, na szczeblu krajowym i międzynarodowym, zaangażowanymi w prowadzenie dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ściganie. W skład tego wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego wchodziły początkowo ukraińskie, litewskie i polskie organy sądowe, a następnie dołączyły organy sądowe z Estonii, Łotwy, Słowacji i Rumunii. 25 kwietnia 2022 r. Urząd Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego ogłosił zamiar uczestniczenia w tym zespole.

Aby ułatwić analizę informacji dotyczących możliwych dowodów najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, Europol utworzył specjalny projekt analityczny dotyczący tego rodzaju zbrodni.

Należy również zwrócić odpowiednią uwagę na sytuację ofiar najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej. Oczekują one, że sprawiedliwość zostanie wymierzona.

Europejska sieć punktów kontaktowych dotyczących osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości oraz zbrodnie wojenne („sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa”) dysponuje istotną wiedzą fachową w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej. Jest ona bardzo pomocna w ułatwianiu wymiany informacji, wiedzy, doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań wśród krajowych praktyków ⁽⁴⁾.

21 września 2022 r. Eurojust, sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa i Urząd Prokuratora MTK opublikowały wytyczne dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego zatytułowane „Dokumentowanie zbrodni międzynarodowych i naruszeń praw człowieka do celów zapewnienia odpowiedzialności karnej”.

Wsparcia na miejscu, w Ukrainie, udziela władzom ukraińskim misja doradcza UE w Ukrainie (EUAM Ukraine). Mandat misji EUAM Ukraine został zmieniony 13 kwietnia 2022 r. ⁽⁵⁾, aby – poprzez doradztwo strategiczne i szkolenie – zapewnić wsparcie ukraińskim organom zaangażowanym w prowadzenie dochodzeń i postępowań karnych w sprawie międzynarodowych przestępstw. Misja ściśle współpracuje w tej dziedzinie z Międzynarodowym Trybunałem Karnym i uczestniczy w działaniach grupy doradczej ds. masowych aktów okrucieństwa.

W związku z powyższym Rada przyjmuje następujące konkluzje:

II. Rada wzywa państwa członkowskie, by:

- a) Przyjęły niezbędne środki legislacyjne w celu:
 - i) pełnego wdrożenia definicji najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i rodzajów odpowiedzialności zapisanych w statucie rzymskim;
 - ii) umożliwienia wykonywania jurysdykcji uniwersalnej lub innych form jurysdykcji krajowej w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej popełnionych za granicą; oraz
 - iii) umożliwienia ścisłej współpracy sądowej z Międzynarodowym Trybunałem Karnym, a także, w zakresie dozwolonym prawem krajowym, z innymi mechanizmami dochodzeniowymi lub mechanizmami rozliczalności, takimi jak Niezależna Międzynarodowa Komisja Śledcza w sprawie Ukrainy ustanowiona przez Radę Praw Człowieka ONZ, w tym, w stosownych przypadkach, w ramach wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego.
- b) Udzielały wsparcia ukraińskiej Prokuraturze Generalnej w celu zwiększenia zdolności Ukrainy do prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania zgodnie ze standardami międzynarodowymi.
- c) Rozważyły aktywny udział w modelu rotacyjnym koordynowanym przez Międzynarodowy Trybunał Karny.
- d) Wzmocniły współpracę sądową między państwami członkowskimi oraz z Ukrainą, innymi państwami trzecimi, a także Międzynarodowym Trybunałem Karnym, w celu zapewnienia skutecznego prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania, w tym poprzez wspieranie międzynarodowej inicjatywy na rzecz wynegocjowania wielostronnego traktatu o wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji w ramach krajowego ścigania masowych aktów okrucieństwa.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2002/494/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiająca europejską sieć punktów kontaktowych dotyczących osób odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości oraz zbrodnie wojenne (Dz.U. L 167 z 26.6.2002, s. 1); Decyzja Rady 2003/335/WSiSW z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie wykrywania i karania ludobójstwa, zbrodni przeciw ludzkości i zbrodni wojennych (Dz.U. L 118 z 14.5.2003, s. 12).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/638 z dnia 13 kwietnia 2022 r. zmieniająca decyzję 2014/486/WPZiB w sprawie misji doradczej Unii Europejskiej na rzecz reformy cywilnego sektora bezpieczeństwa na Ukrainie (EUAM Ukraine) (Dz.U. L 117 z 19.4.2022 r., s. 38).

- e) Ułatwiały wykorzystywanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych z udziałem właściwych organów państw członkowskich i innych zainteresowanych stron, takich jak Międzynarodowy Trybunał Karny, w celu zacieśnienia współpracy sądowej w indywidualnych przypadkach oraz usprawnienia skutecznego prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania na szczeblu krajowym i międzynarodowym.
- f) Współpracowały z grupą doradcą ds. masowych aktów okrucieństwa oraz ułatwiały, w stosownych przypadkach, ścisłą koordynację między grupą doradcą ds. masowych aktów okrucieństwa a wspólnym zespołem dochodzeniowo-śledczym utworzonym przez Ukrainę i niektóre państwa członkowskie.
- g) Zacieśniły współpracę z zainteresowanymi stronami z UE, takimi jak Eurojust, Europol, Europejska Sieć Sądowa, sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa, EUAM Ukraine oraz sieć ekspertów krajowych ds. wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych („sieć JIT”), aby usprawnić skuteczne prowadzenie dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ściganie.
- h) Jeszcze bardziej wzmacniały zdolności EUAM Ukraine poprzez oddelegowanie ekspertów krajowych dysponujących odpowiednią wiedzą fachową.
- i) W dalszym ciągu zapewniały odpowiednie wsparcie prawne, operacyjne i finansowe na rzecz tworzenia i właściwego funkcjonowania wyspecjalizowanych jednostek zajmujących się prowadzeniem dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ściganiem na szczeblu krajowym w ramach organów właściwych w sprawach egzekwowania prawa, ścigania, wzajemnej pomocy prawnej i zbierania zeznań ofiar, a także, w stosownych przypadkach, w ramach służb imigracyjnych.
- j) Informowały krajowe organy sądowe prowadzące dochodzenia w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej o kompetencjach przyznanych Eurojustowi na mocy rozporządzenia (UE) 2022/838 oraz zwracały uwagę na pomoc, jaką może zapewnić zarówno Eurojust, we współpracy z siecią punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa, jak i Europol, na rzecz szybkiego i efektywnego sprawdzania informacji i wykrywania potencjalnych powiązań między sprawami objętymi dochodzeniem w różnych państwach członkowskich.
- k) Usprawniały gromadzenie i wymianę informacji między właściwymi organami i zainteresowanymi stronami, które mają kontakt z ofiarami zbrodni wojennych, w oparciu o wiedzę fachową uzyskaną w szczególności przez sieć ds. wykluczenia działającą w ramach Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu, sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa i unijną platformę ds. praw ofiar.
- l) Przeznaczały odpowiednie zasoby na budowanie zdolności i działania szkoleniowe dla organów krajowych zaangażowanych w identyfikację ofiar i świadków najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.
- m) Współpracowały z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym za pośrednictwem unijnej platformy ds. praw ofiar, w szczególności w celu usprawnienia wymiany informacji i działań informacyjnych skierowanych do ofiar i poszkodowanych społeczności.
- n) Promowały, w stosownych przypadkach, współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie gromadzenia dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej oraz ułatwiały, w zakresie dozwolonym przez prawo krajowe, dopuszczalność takich dowodów w sądzie.
- o) Zwiększały świadomość członków ukraińskiej społeczności uchodźców na temat możliwości składania w państwach członkowskich zeznań dotyczących najważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, których byli ofiarami lub świadkami, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnie trudnej sytuacji takich osób i potrzeby wspierania ich.
- p) Wzmacniały uczestnictwo, informowanie i ochronę ofiar najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej w postępowaniu karnym, jak przewidziano w dyrektywie 2012/29/UE o prawach ofiar, w tym poprzez wymianę doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań w odniesieniu do wspierania i ochrony ofiar.

III. Rada wzywa Komisję, by:

- a) Kontynuowała ścisłą współpracę z prezydentką Rady, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Sekretariatem Generalnym Rady i Międzynarodowym Trybunałem Karnym w celu zapewnienia koordynacji działań Unii i, w miarę możliwości, państw członkowskich na rzecz wspierania prowadzonych przez Prokuraturę Generalną Ukrainy działań zwiększających rozliczalność.

- b) Kontynuowała prace w ramach platformy ds. praw ofiar w celu podnoszenia świadomości na temat konieczności zapewnienia wsparcia i ochrony ofiarom najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, zgodnie z ich szczególnymi potrzebami i zgodnie z dyrektywą o prawach ofiar.
- c) Wspierała specjalistyczne szkolenia i działania w zakresie budowania zdolności skierowane do organów ścigania, organów sądowych i innych właściwych organów, w oparciu o prace i wiedzę fachową istniejących podmiotów, takich jak Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN), Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL), EUAM Ukraine oraz istniejące programy szkoleniowe opracowane przez sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa.
- d) Nasiliła wsparcie finansowe, logistyczne, techniczne i merytoryczne dostępne dla państw członkowskich w ich wysiłkach na rzecz efektywnego prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i gromadzenia dotyczących ich dowodów, w tym poprzez zwiększenie finansowania dla wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych.
- e) Promowała wymianę sprawdzonych rozwiązań, wiedzy i wiedzy fachowej za pośrednictwem sieci punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa, w tym poprzez programy wymiany i wizyty studyjne praktyków, oraz przydzielała na ten cel odpowiednie zasoby.
- f) Nadal wspierała krajowe i międzynarodowe mechanizmy dochodzeniowe i mechanizmy gromadzenia dowodów, w szczególności w odniesieniu do dowodów z pola walki.

IV. Rada wzywa Eurojust, by:

- a) Nadal wprowadzał niezbędne środki w celu szybkiego wdrożenia rozporządzenia (UE) 2022/838 z myślą o zabezpieczeniu, analizie i przechowywaniu dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, o których mowa w tym rozporządzeniu, w centralnym systemie przechowywania.
- b) Nadal zapewniał materiały i wskazówki dotyczące sposobu gromadzenia i przekazywania dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.
- c) W dalszym ciągu zacieśniał, w miarę możliwości, współpracę z państwami trzecimi, z myślą o ułatwieniu gromadzenia i wymiany dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi.

V. Rada wzywa Eurojust i Europol, by:

- a) W dalszym ciągu zacieśniały wzajemną współpracę, w oparciu o ich uzupełniające się role i zdolności operacyjne w zakresie wspierania dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej – zgodnie z ich odpowiednimi mandatami, przy jednoczesnym dążeniu do unikania powielania wysiłków – tak aby mogły udzielać państwom członkowskim jeszcze lepszej pomocy w prowadzeniu dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ściganiu.
- b) Informowały Radę o aktualnej sytuacji i przyszłych krokach w swojej współpracy w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania.

VI. Rada wzywa sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa, by:

- a) Nadal rozwijała swoją wiedzę fachową w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.
- b) W dalszym ciągu ułatwiała wymianę informacji, wiedzy, doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań między krajowymi praktykami, zgodnie ze swoim mandatem.

VII. Rada wzywa EUAM Ukraine, by:

- a) Nadal zwiększała wsparcie dla władz ukraińskich w celu ułatwienia prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania.
- b) W dalszym ciągu zacieśniała współpracę z Europolem, Eurojustem i CEPOL-em w celu zapewniania szkoleń i bezpośredniego wsparcia w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i ich ścigania w Ukrainie.

VIII. Rada wzywa odpowiednie instytucje Unii Europejskiej, by:

- a) Kontynuowały i wciąż usprawniały udzielanie skutecznej pomocy Ukrainie.
- b) Nadal wspierały państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz efektywnego gromadzenia dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, a jednocześnie analizowały potencjalne synergie i uniękały powielania działań.
- c) Zwiększyły wysiłki na rzecz przeciwdziałania dezinformacji i próbom pisania historii na nowo.

IX. Rada wzywa Ukrainę, by:

Przystąpiła do statutu rzymskiego.
